

Пре неколико година, у једном интервјуу су ме питали како видим књижевност „ексјугословенског простора“ и да ли видим барем обресе неке заједничке књижевне сцене.

Одговорио сам да не видим, али видим покушај групе декларативних политичких истомишљеника да њено постојање фингирају, нагласивши да, поред логистике за озбиљну причу те врсте, која не постоји јер нема новца, и коју културњаци не могу да обезбеде, ту недостаје још једна, битнија ствар.

Било какву књижевну сцену, па ни „регионалну“, не могу да чине сами „истомишљеници“, зато што ни већину књижевности која се појављује не једној сцени, па макар она била и „регионална“, не стварају људи који исто мисле. „Истомишљеници“ би могли да буду ти који дају подстицај. Али, да би подухват имао смисла, морају да се потруде да укључе и друге. Ма колико се с њима не слагали. И даље, да се позабаве тиме у чему се једни с другима суштински не слажу.

Питање и одговор су се непосредно тицали књижевности, али је било јасно да подразумевају и друге уметности, а „и шире“. „Што би се рекло“ – „културу“.

Као пример ствараоца који би, због оригиналности и одлучног неуклапања у отрцане шаблоне, али и због култног статуса који има у свим деловима „региона“, могао да представља симбол такве, непостојеће сцене, навео сам Бранимира Џонија Штулића. Јер

Пише: Владимир Кеџмановић
петак, 28 децембар 2012 12:06

– реч је о човеку који тешко да је истомишљеник са било ким, а ипак је једини са којим би најразличитији истомишљеници у много чему могли да се сложе. Рекао сам да се ради о балканској икони и упитао се – ако је у то убеђен неко ко никада његов постер није држао на зиду, као што га, на пример, никада нисам држао ја – шта је са хиљадама људи који не само да су га држали него га држе и дан данас. У свим „екс“ државама.

Све што сам рекао тада, мислим и данас. Само што сам тада, што због релативно малог простора који је у том интервјуу реченој теми могао бити посвећен, што из обзира према саговорнику, блиском „истомишљеницима“ који постојање регионалне сцене фингирају, а иначе пристојном човеку, оцену мотива „истомишљеника“ и исцрпнију процену смисла и домета њихових акција изоставио.

Оно што тада нисам рекао, између осталог јесте то да „истомишљеници“, умрежени у разне, из различитих међународних фондова финансиране организације, у оквиру дотираних издавачких кућа и по дотираним, што папирним што електронским медијима – неки мање, неки више недуховито и неинтелигентно, већ у складу са личним способностима, продају у основи једну те исту, „политички коректну“ причу, која је досадила и богу и људима.

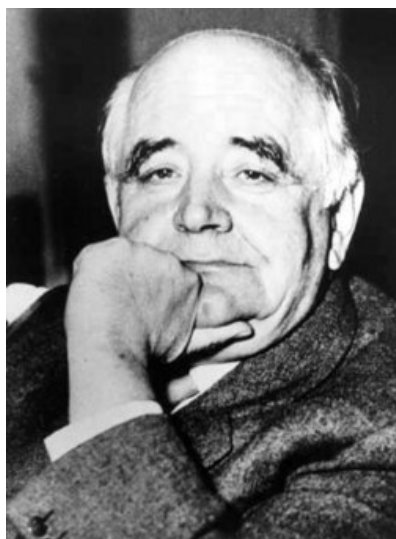
Оно што је тада било досадно и богу и људима, данас, неколико година касније, још је досадније. Али, ево га опет.

Ако нема средстава за грађење озбиљне регионалне сцене, која цркавица за „политички коректно“ глумљење да та сцена постоји још увек се нађе.

Истонишљеници и даље жваћу своју ником живом занимљиву жваку.

А једна од ствари коју, више својим спонзорима, него публици, на коју мање више и не рачунају, упорно покушавају да продају, јесте „југоносталгија“.

Да се разумемо: не постоји нико ко је живео у бившој Југославији, а ко у извесној мери није југоносталгичан. Као што не постоји нико ко је живео у тој земљи, а ко у одређеној мери није на њу огорчен. Однос бивших Југословена према бившој Југославији зависи од тога које од та два осећања код конкретног бившег Југословена преовлађује. И у којој мери.

А пошто нека трунка позитивне емоције код свакога постоји, није чудно што садржаји масовне културе, који ударају у танке жице, или ти на емоцију добрано ослобођену размишљања, на тржиштима свих „екс“ држава, без обзира на „екс“ државу порекла, имају више него солидну прођу.

То некоме може да се свиђа, некоме да се не свиђа – али је тако. И тако би било чак и када би неко политичком вољом тај „тренд“ покушао да спречи. Као што, на пример, хрватски режим деведестих година није успео да забрани Хрватима уживање у српским народњацима: они не дају да се одржавају концерти, а „пучанство“ слуша Звезде Гранда на приватним „тулумима“.

Па, кад је већ тако, онда и концерти почну да се организују, како би се зарадила кинта.

Принцип понуде и потражње.

Проблем настаје када „паметни“ културњаци покушају да продају „дубокоумну“ југоносталгију. И то на до зла бога плиткоуман начин.

Након што су годинама своје промишљање света базирали на деведесетим годинама прошлог века као на извору свих зала, понашајући се као да пре деведесетих свет није постојао и као да је зло пало с неба, прећутно одбијајући да прихвате било какву замерку на рачун претходног, самоуправног периода, дотирани следбеници идеје друга Тита о градњи социјализма капиталистичким новцем су, у следећој фази, прешли на отворену глорификацију титоизма, и обрачун са свима који нису спремни да у тој глорификацији учествују, као са мрачним силама које стављају клипове у точкове револуције, која је бу тхе way, пропала, али их у локалним НВО подружницама о томе, изгледа, нису обавестили.

Историја света више не почиње деведесетих, него четрдесетих година прошлог века. Али, ислучиво она која је забележена у уџбеницима „повијести“ из „самоуправног“ периода. Све остало су „клевете и лажи“.

Координирано финансирани из невладиних фондова и фондова „помиритељски“ настројених влада „екс“ држава, које су – и невладине организације и „екс“ државе – све само не социјалистичке, акцијаши „политичке коректности“ сада фурају „револуционарно“, коминтерновско југословенство на батерије, покушавајући да сопствену интелектуалну конфузију и необразовање уваљају као последњу реч науке и технике.

„Југоносталгија“ и дотиране курсаџије

Пише: Владимир Кеџмановић
петак, 28 децембар 2012 12:06

